

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор КІПДМ ЛНАМ

Галина ЮРЧИШИН

« 5 » травня 2023р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ
У КОСІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ ПРИКЛАДНОГО ТА
ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ЛНАМ**

Ухвалено Вченою радою

КІПДМ ЛНАМ

« 5 » травня 2023р.

Протокол № 2

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення є нормативним документом Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва ЛНАМ (далі - Інститут) і визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду освітніх програм незалежно від форми навчання (очна, заочна).

Положення розроблено відповідно до ст. 44 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145- VIII, ст.ст.10, 25 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019 № 2299.

Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018р. № 347 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015р. № 1187, постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, «Національного освітнього глосарію: вища освіта»; наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266», наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016р. № 1565 «Про узагальнення переліків спеціальностей, ліцензованих обсягів вищих навчальних закладів та переоформлення сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей».

1.2. Положення регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, перегляду та закриття освітніх програм.

1.3. Метою Положення є вдосконалення організації розроблення, упровадження та реалізації освітніх програм (далі - ОП), вдосконалення та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Інституті.

1.4. Вимоги цього Положення є обов'язковими для всіх учасників освітнього процесу Інституту.

1.5. Положення набирає чинності від моменту його затвердження наказом директора на підставі рішення Вченої ради Інституту.

1.6. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (ст. 5) підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітньо-професійними програмами на рівнях вищої освіти, наведених у таблиці:

Рівень освіти	Ступінь освіти	Освітня програма	Обсяг ОП, кредитів ЄКТС
Перший	Бакалавр	Освітньо-професійна	180-240
Другий	Магістр	Освітньо-професійна	90-120

1.7. Основні терміни та їх визначення

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет:

- відповідності стандартам вищої освіти;
- спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у освітній програмі результатів навчання;
- досягнення заявлених у освітній програмі результатів навчання.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Гарант освітньої програми – керівник робочої групи з розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми.

Екзамен – форма перевірки, яка проводиться з метою оцінки знань здобувачів вищої освіти з освітніх компонентів, їхнього вміння творчо використовувати набуті знання для вирішення практичних завдань професійного спрямування.

Залік – форма перевірки успішності виконання лабораторних і практичних робіт, засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з окремих частин освітніх компонентів, виконання та захисту курсових проектів (робіт), проходження навчальних і виробничих практик.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються в Інституті на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

- інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

- загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

- спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної галузі та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Компетенція – надані особі повноваження для виконання покладених на неї завдань і обов'язків певної професії (заняття, роботи).

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011р. № 1341.

Освітній компонент – змістовна навчальна складова освітньої програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним у рамках освітньої програми, та відповідні критерії оцінювання.

Освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня програма (освітньо-професійна) – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Програмні результати навчання за освітньою програмою відображаються у профілі освітньої програми; результати навчання за освітніми компонентами професійної програми відображаються в навчальних програмах дисциплін, практик та інших компонентів освітньої програми.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Робоча програма – нормативний документ Інституту, який розробляється науково-педагогічними працівниками кафедри для кожного освітнього компонента на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

Силабус – це документ, який готується для здобувачів вищої освіти з метою пояснення змісту дисципліни, результатів навчання, вимог щодо набуття відповідних компетентностей.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

II. СТРУКТУРА ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

2.1. Обсяг практичної підготовки в освітньо-професійній програмі має бути не менше 30 відсотків від загального обсягу освітньої програми.

2.2. На другому (магістерському) рівні вищої освіти можуть створюватися міждисциплінарні та міжвузівські (у тому числі спільно із закордонними закладами вищої освіти) освітні програми, якщо це не суперечить відповідним стандартам вищої освіти.

2.3. Інститут у межах ліцензованих спеціальностей може запроваджувати освітньо-професійні програми відповідно до вимог стандартів вищої освіти та професійних стандартів.

2.4. Відповідно до чинного законодавства Інститут:

- може встановлювати додаткові вимоги до компетентностей, результатів навчання та форм атестації при розробленні освітніх програм з метою забезпечення задоволення потреби здобувачів;

- має право використовувати інші формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому охоплення всіх вимог стандарту вищої освіти у відповідній освітній програмі.

2.5. Реалізація освітніх програм

2.5.1. У рамках однієї спеціальності Інститут може реалізувати декілька освітніх програм за різними спеціалізаціями.

2.5.2. Профільна спрямованість, зумовлена суттєвими особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів, є підставою для розроблення окремої освітньої програми.

2.5.3. Окрему освітню програму можуть спільно реалізувати декілька кафедр Інституту, інших освітніх закладів, включаючи міжнародні.

2.5.4. До складу освітньої програми входить навчальний план та графік навчального процесу з урахуванням особливостей форм навчання.

2.5.5. Навчання за освітньою програмою проводиться за денною та/або заочною формами. У разі організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати освітньої програми за певним рівнем вищої освіти не мають різнитися.

2.5.6. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для перегляду існуючої чи розроблення нової освітньої програми.

2.5.7. Кожна освітня програма має гаранта, який відповідає за якість підготовки фахівців за заявленою спеціальністю.

2.6. Види освітніх програм

2.6.1. За видом освітньої діяльності освітні програми поділяють на:

- програми вищої освіти;

2.6.2. За рівнем вищої освіти освітні програми поділяються на:

- програми бакалавра;
- програми магістра;

2.6.3. За предметом освітні програми можуть:

- відповідати одній спеціальності;
- бути міждисциплінарними.

2.7. Відповідність освітньої програми стандарту вищої освіти

2.7.1. Освітня програма повинна відповідати таким вимогам стандарту вищої освіти:

- обсягу кредитів ЄКТС, які необхідні для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- переліку компетентностей, отриманих здобувачем вищої освіти;
- нормативному змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованих у результатах навчання;
- формам атестації здобувачів вищої освіти;
- вимогам до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимогам професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.8. Справа і структура освітньої програми

2.8.1. Усі компоненти освітньої програми укладаються у справу освітньої програми. Справа освітньої програми – це всі матеріали, напрацьовані робочою групою з підготовки освітньої програми. Перелік змісту справи освітньої програми визначає гарант освітньої програми. Обов'язковими складовими справи є:

- освітня програма та додатки до неї;
- відомості, передбачені відповідними додатками до Ліцензійних умов;
- рецензії представників груп впливу;
- інші документи, напрацьовані робочою групою (довідки, аналітичні звіти, таблиці, опитувальні листи та ін.).

2.8.2. Процес розробки, реалізації, моніторингу та перегляду освітньої програми документується в історію освітньої програми.

2.8.3. Структура освітньої програми:

- профіль освітньої програми,
- перелік освітніх компонентів освітньої програми,
- структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів;
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми;
- навчальний план;
- робочі програми навчальних дисциплін;
- силабуси навчальних дисциплін;
- програми практик;
- оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань, розміщених на паперових та електронних носіях).

2.9. Характеристика компонентів освітньої програми

2.9.1. Профіль освітньої програми визначає характерні риси освітньої програми, місце освітньої програми в освітньому просторі, співвідношення її з тематикою наукових досліджень з метою полегшення її розуміння зацікавленими сторонами: вступниками, здобувачами вищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками, керівниками вищих навчальних закладів (наукових установ), агенціями забезпечення якості, органами ліцензування та акредитації тощо.

2.9.2. Профіль освітньої програми формується за встановленим зразком (Додаток 1).

2.9.3. Перелік освітніх компонентів освітньої програми відображає розподіл освітньої програми на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів. Перелік включає назви навчальних дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

2.9.4. Матриця відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання освітньої програми є відображенням структурно-логічних зв'язків між програмними компетентностями і запланованими програмними результатами навчання.

2.9.5. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом освітньої програми (результатами її освітніх компонентів) і запланованими програмними компетентностями.

2.9.6. Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу за освітньою програмою. Навчальний план визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю здобувачів вищої освіти. У навчальному плані виділяють обсяг роботи здобувачів вищої освіти у взаємодії з викладачем (за видами навчальних занять) та самостійної роботи здобувачів вищої освіти в академічних годинах. Для кожної дисципліни (модуля) і практики вказують форму поточного і підсумкового контролю.

ІІІ. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

3.1. Ініціювання створення нової освітньої програми

3.1.1. Ініціюють відкриття нової освітньої програми кафедри Інституту, визначають її гаранта та формують робочу групу з розробки опису програми. Відповідне рішення приймається на засіданні кафедри / спільному засіданні кафедр.

3.1.2. У разі, якщо одна освітня програма ініціюється більш ніж одним структурним підрозділом, адміністративне управління закріплюється за одним із них.

3.1.3. Перед початком роботи з розробки освітньої програми необхідно визначитися:

- чи є потреба на регіональному та державному рівнях у таких фахівцях (в такій програмі), чи забезпечить ця програма здобувачам вищої освіти пріоритет на ринку праці;

- чи існують необхідні ресурси для створення та реалізації програми в Інституті;

- чи буде програма юридично визнаною в інших країнах.

3.1.4. Нова освітня програма розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній галузі.

3.1.5. Обґрунтування доцільності за провадження освітньої програми формується гарантом разом з робочою групою.

Для обґрунтування необхідно:

- провести аналіз ринку освітніх послуг і ринку праці, на який орієнтована програма, щодо можливостей майбутнього працевлаштування здобувачів вищої освіти;

- вказати, які чинники вплинули на рішення щодо відкриття освітньої програми (потреба компаній/підприємств у фахівцях конкретних професій, розширення можливостей надання освітніх послуг за спеціальністю, зміна умов ринку праці) тощо;

- розробити проєкт опису освітньої програми у відповідності до процедури та форми визначеної даним Положенням;

- організувати проведення семінару (круглого столу) з групами впливу, де слід обговорити актуальність, цілі та зміст опису освітньої програми;

- здійснити оцінку рівня забезпечення можливого освітнього процесу (відповідність групи забезпечення освітньої програми акредитаційним вимогам, описи навчальних дисциплін та інших видів навчальної діяльності обов'язкового компоненту освітньої програми, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього процесу, описи баз практик, які планується залучати у процесі реалізації освітньої програми тощо);

- проаналізувати контингент здобувачів вищої освіти за даною (або спорідненою) спеціальністю (у різних закладах вищої освіти) за останні три роки та надати прогнозовані показники кількості абітурієнтів на найближчі три роки на освітній програмі, що відкривається;

- проаналізувати відповідність освітньої програми вимогам внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в Інституті;

- розрахувати незбитковість освітньої програми (незбитковість освітньої програми розраховується гарантом освітньої програми разом із головним бухгалтером Інституту).

3.2. Затвердження освітньої програми.

3.2.1. Розпорядженням директора Інституту затверджується проєктна група з розробки освітньої програми. До складу проєктної групи входять: члени робочої групи; провідні фахівці у галузі; здобувачі вищої освіти.

3.2.2. Проєктна група на своєму засіданні обирає керівника, доповнює склад потенційними роботодавцями.

3.2.3. Проектна група розробляє профіль і компоненти освітньої програми, здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми ліцензійним вимогам. Вивчає ринок праці, отримує рецензії від потенційних роботодавців. За необхідності отримує консультації у навчальному відділі та інших структурних підрозділах Інституту. Після завершення процесу формування справи освітньої програми проектна група передає проект освітньої програми на розгляд кафедри.

3.2.4. Кафедра-адміністратор освітньої програми оприлюднює на веб-сайті Інституту проект освітньої програми для громадського обговорення за місяць до її розгляду на засіданні кафедри (спільному засіданні кафедр).

3.2.5. Упродовж місяця проектна група приймає рецензії, відгуки, побажання усіх груп впливу, систематизує і вносить корективи у разі їх відповідності цілям і місії освітньої програми.

3.2.6. Після процесу громадського обговорення кафедра/кафедри на своєму засіданні затверджує/не затверджує проект освітньої програми. У разі позитивного рішення матеріали передаються на затвердження вченій раді Інституту одночасно з пропозицією кандидатури на гаранта освітньої програми зі складу проектної групи.

У разі негативного рішення проект повертається на доопрацювання проектною групою.

3.2.7. Вчена рада Інституту після ознайомлення з матеріалами і рекомендаціями, поданими кафедрою, затверджує/не затверджує проект освітньої програми та кандидатуру гаранта освітньої програми. У разі позитивного рішення матеріали передаються на розгляд заступникові директора з навчальної роботи. У разі негативної рецензії проект повертається на доопрацювання кафедри.

3.2.8. Заступник директора з навчальної роботи протягом 10 робочих днів вивчає матеріали освітньої програми і перевіряє відповідність їх ліцензійним вимогам. У разі позитивного висновку проект освітньої програми передається на експертизу науково-методичній раді Інституту. У разі негативного рішення проект повертається на кафедру.

3.2.9. Науково-методична рада Інституту оцінює відповідність нової освітньої програми всім вимогам, встановленим до освітніх програм. Висновок науково-методичної ради Інституту є рекомендаційним для затвердження освітньої програми вченою радою Інституту.

3.2.10. Вчена рада Інституту затверджує/не затверджує освітню програму.

3.2.11. Директор Інституту наказом призначає гаранта освітньої програми та впроваджує освітню програму в дію.

3.3. Порядок запровадження освітньої програми.

3.3.1. Після наказу про запровадження освітньої програми Інститут оголошує набір здобувачів вищої освіти на навчання за освітньою програмою.

3.3.2. Освітня програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження, наявності спеціальності, у рамках якої відкривається освітня програма, наявності ліцензійних місць у межах спеціальності. Після затвердження Правил прийому оголошення прийому на нові освітні програми у відповідному році вступу не допускаються.

3.3.3. Якщо на освітню програму не здійснено набір вступників у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, робоча група може:

- відмовитися від реалізації освітньої програми;
- провести перегляд освітньої програми з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, подати план і матеріали перегляду освітньої програми за визначеною процедурою вчентій раді Інституту.

3.4. Порядок закриття освітньої програми.

3.4.1. Освітня програма може бути виключена з переліку освітніх програм, що реалізуються Інститутом з ініціативи:

- кафедри у разі їх відмови від її реалізації;
- приймальної комісії в разі відсутності набору вступників на освітню програму упродовж двох років;
- науково-методичної ради, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішнього або внутрішнього оцінювання якості освітньої програми отримано висновки про низьку якість реалізованої освітньої програми.

3.4.2. Рішення про виключення освітньої програми із числа ОП, що реалізуються Інститутом, приймає вчена рада Інституту.

IV. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ, ПЕРЕГЛЯДУ (УДОСКОНАЛЕННЯ) ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1.1. Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію навчального процесу у КПДМ ЛНАМ і Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в КПДМ ЛНАМ.

4.1.2. Початком реалізації освітньої програми є набір здобувачів вищої освіти. Відповідальними за набір на освітню програму є безпосередньо гарант програми, завідувач кафедри та група забезпечення спеціальності.

4.1.3. Для планування навчального процесу на кожний навчальний рік кафедрою складається робочий навчальний план за кожною освітньою програмою.

У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної освітньої програми та зміст варіативної частини. Проекти робочих навчальних планів погоджуються із завідувачем навчального відділу та затверджуються директором Інституту не пізніше ніж за три місяці до початку навчального року.

4.2. Управління освітньою програмою.

4.2.1. Адміністративне управління освітньою програмою здійснює випускова кафедра.

4.2.2. До функцій адміністративного управління освітньою програмою належать:

- інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів;

- профорієнтаційна діяльність з потенційними вступниками освітньої програми;

- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньої програми;
- організація проведення самооцінки освітньої програми;
- надання адміністративної допомоги в адмініструванні програми.

4.2.3. Інститутське управління на рівні окремої освітньої програми здійснює гарант освітньої програми.

4.2.4. Завданнями інститутського управління освітньої програми є:

- організація колегіального розроблення освітньої програми;
- контроль якості роботи групи забезпечення програми;
- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації освітньої програми;
- взаємодія з іншими структурними підрозділами Інституту з питань проектної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками освітньої програми для уточнення вимог до компетентностей випускника, оцінювання обраних технологій реалізації освітньої програми і якості підготовки випускників;
- підготовка освітньої програми до процедур оцінювання якості (включаючи акредитацію, експертизу).

4.3. Оцінювання якості освітньої програми.

4.3.1. Оцінювання якості освітньої програми може бути зовнішнім та внутрішнім.

Зовнішнє оцінювання освітньої програми проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Внутрішнє оцінювання якості реалізації освітньої програми відбувається в Інституті через процедури внутрішнього моніторингу та її перегляду.

4.4. Моніторинг освітньої програми.

4.4.1. Моніторинг освітньої програми здійснюють для встановлення досяжності, реалістичності та адекватності призначених кредитів, визначених результатів навчання та розрахованого навчального навантаження.

4.4.2. Моніторинг здійснює робоча група із залученням експертів: викладачів, професіоналів-практиків, здобувачів вищої освіти.

4.4.3. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт. Результати моніторингу повідомляються вченій раді Інституту.

4.4.4. Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовують дворівневу шкалу:

- висока якість – освітня програма має високий рівень досягнення результатів;
- низька якість – освітня програма має серйозні недоліки.

4.5. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм.

4.5.1. Вимоги до освітньої програми та навчальних результатів:

- відповідає стратегії розвитку або Положення КПДМ ЛНАМ;
- сприяє виконанню місії та досягненню цілей Інституту;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи;
- пов'язана з конкретною професією;
- назва узгоджується зі змістом;
- використовувані методи і форма навчання, у тому числі обсяг самостійної роботи, сприяють досягненню цілей освітньої програми;
- цілі та результати навчання сформульовано у такий спосіб, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників цієї освітньої програми;
- цілі та результати навчання є адекватними і порівнюваними з результатами навчання даного рівня вищої освіти;
- цілі та результати відповідають вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- практична робота (практика), що необхідна для досягнення результатів навчання, забезпечує набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;
- організацію практики чітко регламентовано, вимоги для її успішного завершення визначено.

4.5.2. Вимоги до освітньої програми та навчальних результатів:

- до розвитку освітньої програми залучено здобувачів вищої освіти і роботодавців;
- викладачі ознайомлені з цілями освітньої програми та їхньою роллю в досягненні цих цілей;
- для усунення недоліків освітньої програми складено та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація викладачів програми відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- викладачі програми мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- викладачі програми ведуть активну мистецьку та наукову діяльність;
- система розвитку персоналу є ефективною: викладачі програми мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку;
- викладачі програм регулярно використовують свої знання та навички поза Інститутом, беруть участь у виставках, симпозіумах, пленерах, конференціях тощо;
- кількість постійних викладачів визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- склад викладачів програми за віком і відсоток молодих викладачів забезпечує сталість викладання в Інституті;
- вимоги для вступу базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання даної освітньої програми;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінювання результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;

4.5.3. Фінансові ресурси Інституту щодо реалізації освітньої програми:

- є достатніми для забезпечення освітньої програми;
- достатніми для діяльності з розвитку освітньої програми;
- є достатніми для підтримання розвитку викладачів програми;
- фінансові дані, які характеризують економічну сталість, є доступними для громадськості.

4.5.4. Навчальне середовище Інституту:

- включає всі необхідні для організації навчального процесу за освітньою програмою приміщення;
- має достатній потенціал, ураховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;
- обладнане відповідно до сучасних вимог (комп'ютери з терміном експлуатації не більше 8 років, не менше 25% мультимедійного обладнання, Інтернет тощо).

4.6. Перегляд (удосконалення) освітніх програм

4.6.1. Освітню програму щорічно оновлюють у частині всіх компонентів, крім цілей і програмних навчальних результатів. Діючу, затверджену, освітню програму переглядають щонайменше один раз у два роки.

4.6.2. Підстави для перегляду освітньої програми:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми;
- у разі прийняття нового стандарту вищої освіти;
- за результатами оцінювання якості освітньої програми;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми;
- низький рівень затребуваності серед вступників.

4.6.3. Перегляд освітньої програми відображається у відповідних структурних елементах освітньої програми (навчальному плані, матрицях, силабусах (робочих програмах) навчальних дисциплін, програмах практик та ін.).

4.6.4. Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж у разі планового перегляду.

4.6.5. Зміна виду освітньої програми також є модернізацією. Особливим випадком модернізації освітньої програми є включення в неї нових неформальних спеціалізацій.

4.6.6. Модернізацію освітньої програми можна проводити:

- з ініціативи керівництва Інституту, кафедри в разі незадовільних висновків про її якість за результатами самооцінки або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- з ініціативи гаранта освітньої програми за відсутності набору вступників на освітню програму;
- за наявності висновків про недостатньо високу якість освітньої програми за результатами різних процедур оцінювання якості освітньої програми;
- з ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, у якому реалізується освітня програма, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

4.6.7. До модернізації освітніх програм залучаються представники ключових роботодавців, зовнішніх експертів (як з професійної спільноти Інституту, так і незалежних).

4.6.8. Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

4.6.9. Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи робочої групи, кафедри, яка реалізує освітню програму.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Відомості про освітні програми розміщуються на сайті Інституту і на сторінці відповідної кафедри.

5.2. Відповідальними за формування, зберігання паперових версій справ освітніх програм і публікацію їх актуальної версії на сайті Інституту і кафедри є її гарант та завідувач кафедри.

5.3. Відповідальними за своєчасність реалізації процедури акредитації освітньої програми є гарант освітньої програми, завідувач кафедри.

5.4. Гарант освітньої програми несе особисту відповідальність за актуальність інформації, яка стосується професійної активності групи забезпечення освітньої програми, яка в свою чергу заноситься до ЄДЕБО.

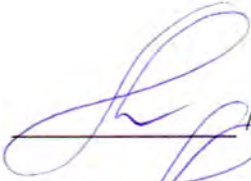
Загальна інформація про освітню програму вноситься до ЄДЕБО відповідальними особами Інституту.

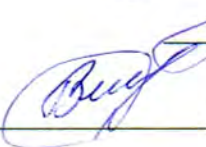
ПОГОДЖЕНО:

Голова Науково-методичної ради
КІПДМ ЛНАМ

Заст. директора з навчальної роботи

Юрисконсульт

Вікторія ДУТКА

Світлана САБАДАШ-МИЦЬО

Додаток 1. Зразок освітньої програми

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ КІПДМ ЛІНАМ
ГОЛОВА ВЧЕНОЇ РАДИ

/_____/_____
(протокол № ____ від « ____ » ____ 20 __р.)

Освітня програма вводиться в дію з 20 __р.
ДИРЕКТОР _____

/_____/_____
(наказ № ____ від « ____ » ____ 20 __р.)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Назва ОП»

Першого/другого/третього рівня вищої освіти за спеціальністю

№, назва

Галузі знань №, назва

Кваліфікація: назва кваліфікації

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

- назва та реквізити стандарту, відповідно до якого було розроблено освітню програму. За відсутності затвердженого стандарту зазначається, що програма діє тимчасово до введення стандарту вищої освіти;
- номер та дата засідання кафедри з підписом завідувача кафедри;
- номер та дата протоколу вченої ради Інституту з підписом голови;
- номер та дата протоколу науково-методичної ради Інституту з підписом голови.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) **Назва програми** Першого/Другого (бакалаврського/магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю №, Назва у галузі знань №, назва є нормативним документом **Львівської національної академії мистецтв**, у якому визначається термін і зміст навчання, форми державної атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки фахівця освітнього рівня **Назва**.

Освітньо-професійна розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» із змінами згідно з постановою КМ №509 від 12.06.2019, Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі Стандарту вищої освіти України першого/другого

(бакалаврського/магістерського) рівня вищої освіти, ступеня «бакалавр/магістр», галузі знань №, назва, спеціальності №, назва, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № ____.

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ:

1. ПІБ – посада, вчене звання, науковий ступінь, почесне звання.
2. ...
3. ...

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

ПІБ – посада, вчене звання, науковий ступінь, почесне звання.

ЗМІСТ

I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	16
1. Загальна інформація.....	16
2. Мета освітньої програми	17
3. Характеристики освітньої програми	17
4. Придатність випускників до подальшого навчання та працевлаштування.....	17
5. Викладання та оцінювання.....	17
6. Програмні компетентності	18
7. Програмні результати навчання	18
8. Ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми.....	18
9. Академічна мобільність.....	19
10. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	19
II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ.....	20
11. Перелік компонент ОПП	20
12. Структурно-логічна схема ОПП	21
13. Форма атестації здобувачів вищої освіти	21
14. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП	22
15. Матриця відповідності програмних результатів (ПР) навчання відповідним компонентам ОПП	22

I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Косівський державний інститут декоративного мистецтва Назва кафедри
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми Якщо за результатами успішного виконання ОП вищий навчальний заклад освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(ї), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	
Обмеження щодо форм навчання	Підготовка здійснюється лише за очною (денною) формою навчання
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Наприклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік і 4 місяці
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації
Цикл/рівень	Приклад для магістра: НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень Приклад для бакалавра: НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: Наявність ступеня бакалавра
Мова викладання	Українська
Термін дії	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми на сторінці Інституту або кафедри

Мета освітньої програми	
Чітке та коротке формулювання (в одному - двох реченнях)	
Характеристики освітньої програми	
Предметне область	<p>Зауваження:</p> <p>Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується - перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП.</p> <p>Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.</p>
Орієнтація програми	<p>Освітньо-професійна (бакалавра, магістра);</p> <p>Відповідно до МСКО освітньо-професійна програма може мати академічну або прикладну орієнтацію. Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти</p>
Основний фокус програми	<p>Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності</p> <p>Ключові слова</p>
Особливості програми	<p>Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо.</p> <p>Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України "Про вищу освіту" в контексті академічної автономії</p>
Придатність випускників до подальшого навчання та працевлаштування	
Придатність до працевлаштування	<p>Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП)</p> <p>Можливості професійної сертифікації</p>
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні.
Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентськоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо
Оцінювання	<p>Наприклад:</p> <p>Поточний контроль: поточний перегляд робіт, усне та письмове опитування, тестування.</p> <p>Підсумковий контроль: перегляд робіт, екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Державна атестація: публічний захист кваліфікаційної роботи.</p>

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені вищим навчальним закладом Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8-12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти ОАА тощо) Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені ЗВО. Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема. У стандарті вищої освіти визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей.
Програмні результати навчання	
<p>Виділяються:</p> <p>- програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки - 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені вищим навчальним закладом (як правило, не більше 5).</p> <p>Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах.</p> <p>Якщо вищий навчальний заклад вважає за доцільне класифікувати програмні результати навчання, то рекомендується це робити за наступною схемою (як в Додатку до диплому): Знання та розуміння, Застосування знань та розуміння. Формування суджень.</p>	
Ресурсне забезпечення освітньо-професійної програми	

Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців.
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо
Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
<p>Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти регламентується Положенням "Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у КППДМ ЛНАМ", яким передбачено здійснення таких процедур і заходів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті; 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників; 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів; 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладів вищої освіти і здобувачів вищої освіти; 	

II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
ОК.1			
ОК.2			
ОК.3			
Вибіркові компоненти ОПП ¹			
<i>Вибірковий блок «Назва» (за наявності)</i>			
ВБ.1.1			
ВБ 2.1			
ВБ 3.1			
ВБ 4.1			
<i>Вибірковий блок «Назва» (за наявності)</i>			
ВБ.1.2			
ВБ 2.2			
ВБ 3.2			
ВБ 4.2			
Вибіркові компоненти ОПП вільного вибору студентів із переліку дисциплін			
ВБ.5	Вибіркова дисципліна 1		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП			

¹ Згідно із Законом України “Про вищу освіту” студенти мають право на “вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувані певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу”.

Вищі навчальні заклади самостійно визначають механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін (описується відповідним Положенням). Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами.

Структурно-логічна схема ОПП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Приклад:

Атестація випускників освітньої програми **Назва** спеціальності **№**, **Назва** галузі знань **№**, **Назва** проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота складається з наукового дослідження, пояснювальної записки та роботи, виконаної в матеріалі.

Кваліфікаційна робота має передбачити самостійне розв'язання комплексної проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

У кваліфікаційній роботі не повинно міститися академічного плагіату.

Візуальна складова та наукові дослідження кваліфікаційної роботи будуть розміщені на сайті відповідної кафедри Інституту.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОПП.

